

Tertius de Anima

s. t. de ver. q. 10. ar. 11. ad. 13. 4. 7. q. 8. ar. 3.

¶ Undecimo ad idem simplex aut totaliter scitur aut totaliter ignoratur sed deus non totaliter scitur igitur maior pars quod simplex non habet partes sed deus non totaliter ignoratur alias non possemus ipsum diligere. Item omne scitum videtur per intellectum quod euidenter cognoscitur sed deam esse esse scitum. Forte dicis quod non scitur nisi a posteriori. Contra a priori ostenditur quod est intellectus quod est immaterialis. Item deus non solum cognoscitur a posteriori per discursum quod si aliquid concludatur de deo per syllogismum oportet quod minor sit vera et nota in qua deus subicitur. Si dicas quod inter deum et nos non est proportio ideo non cognoscitur contra inter ipsum et nos est proportionalitas. s. t. de ver. q. 3. ar. 1. ad. 7. m.

¶ Duodecimo arguitur contra rationem quia non omnis operatio est a principio intrinseco homo enim processus a demone aliquando loquitur latine licet alias sit rusticus. Item theologi dicunt quod deus est vnitus nature humane ergo licet intellectus agens sit substantia separata tamen potest vniri nobis sic quod per ipsum denominemur intelligentes. Item de deo habemus cognitionem propriam quia cognoscimus predicatum quod est sibi proprium scilicet quod est omnipotens. Item beati in corpore et anima cognoscunt deum et angelos ergo non repugnat nobis nunc in quantum sumus homines videre substantiam separata per intellectum et dei essentiam. Fortecōcedis. Contra actus habentes idem obiectum sunt eiusdem speciei. Si ergo obiectum visionis beati sit essentia diuina cum illa eadem sit obiectum intellectus diuine sequitur quod intellectio ipsius dei et intellectio anime beate sint eiusdem speciei igitur etc.

¶ Tertio decimo arguitur. Contra secundum dubium. s. q. res non primo intelligitur quia. San. T. de po. q. 9. ar. 5. dicit quod res non est illud quod per se intelligitur quia res potest aliquando non intelligi sed verbum per se intelligitur. Sactus. Tho. opus. 33. de ver. q. 10. ar. 6. ad. 7. dicit quod forme actu intelligibiles non sunt in fantasia sed in intellectu possibili. sed hec est qualitas mentis ergo.

¶ Item illud cognoscitur per assensum cui assentimur sed nos assentimus propositioni que non eum res ad extra igitur.

¶ Quartodecimo ad idem quando cogitamus de re absente tunc illa res non videtur ergo non cognoscimus esse intuitive ergo nostra intellectio non immediate terminatur ad illam rem sed ad speciem. Item quoniam cogitamus de absente tunc ymaginamur aliquid et intuemur fantasma vel alias non est homo eiusdem speciei cum gregorio. Item si illa cognitio quam habeo de rosa in hyeme immediate terminaretur ad eam tunc quilibet posset scire ipsam non esse quia per intuitum cognoscitur existentia rei.

¶ Quintodecimo ad idem quia quero quid obicitur sic cogitando de re quam nunc scitis scilicet de elephante vel obicitur vniuersale vel singulare immediate. Non secundum quia forte nullum tale est. Item non est maior ratio de vno singulari quam de alio quia pono quod audiat solum loqui de elephante in specie. Forte dicis quod intelligit individuum vagum. Contra illud individuum vagum est iste vel iste elephas.

Forte pcedis quod spes immediate intelligitur a tali. Contra tunc cognitio de asino absente esset cognitio accidentis presentis ergo non est cognitio asini

nisi dicatur quod in mente sit equiuocatio. Forte dicis quod non est ibi pceptus elephantis. Contra tunc non possem desiderare elephantem quia non possum desiderare oino incognitum.

¶ Sextodecimo cognitio omnis dependet a suo obiecto immediate sed nulla cognitio dependet ab eo quod non est ergo obiectum intellectionis non est res que non existit. Forte pcedis. Contra quis aliquando immediate apprehendit inimicitiam que tamen non existit et similiter canis videns hominem venientem ad hostium pro pane.

¶ Decimoseptimo arguitur quod anima non cognoscit actum suum quia vel hoc est per speciem illius actus vel per aliud. Non primum quia eadem ratione illa species iterum causaret aliam speciem et mille mille actus causarent mille species. Nec secundum quod possumus recordari de actu preterito ergo reliquit speciem sicut actus fantasiandi.

Item non possumus euidenter cognoscere spes ergo ipse non cognoscitur intuitive sed per aliam speciem quare causat animam partem quod valde dubium est an spes sint ponere de in intellectu. Item vel actus intelligi potest cognosci per seipsum vel per alium actum si primum tunc idem causaret se quia obiectum causat noticiam sui.

¶ Decimooctauo ad idem quod si idem intelligeretur per seipsum tunc semper intelligeretur. Item in actibus reflexis pceditur in infinitum. Forte dicis quod idem non intelligitur per seipsum nec idem actus in nobis est circa actum intelligendi et circa obiectum unde. s. t. dicit. 1. pte. q. 82. ar. 3. ad. 2. quod per hoc differimus ab angelis quod vno actu non possumus intelligere rem materialem et ipsum intelligere secus est in angelo. Contra per eandem visionem videtur ymago et illud cuius est ymago ergo per vnum actum cognosco conceptum et illud cuius est pceptus. **¶** Decimonono arguitur quod est actus intelligendi. Forte dicis quod est aliquid quantitas supaddita potentie intellective. Contra tunc pcederetur in infinitum quod omnis forma absoluta potest habere aliquam operationem sed ipsum intelligere non potest habere aliquam operationem ergo non est forma absoluta. Item lucere non est aliquid absolutum additum lucet ergo nec intelligere differt ab intellectu. Item omne absolutum potest separari sed intelligere non potest separari ab intellectu. Item comen. videtur dicere quod intellectio intelligentie est ipsamet intelligentia. 12. metha. ergo etiam in nobis. Et quidam dicunt quod deus est intellectio beatorum. **¶** Vicesimo plus conueniunt media quam extrema sed quoniam intellectus intelligit se tunc extrema scilicet potentia et obiectum sunt idem ergo et medium scilicet intellectio.

¶ Vicesimo primo queritur qualiter intelligimus ea que nunc sensimus. Constat enim quod non per species eorum quoniam tales acquiruntur tamen cum sentiuntur. nec per spes aliorum cum spes vnius rei non representet aliam rem secundum speciem relinquitur ergo quod cognoscantur immediate in seipsis sine specie quod est falsum quia nichil cognoscitur a nobis nisi per speciem tali etiam non cognoscuntur intuitive ergo non cognoscuntur noticia terminata ad ipsam immediate. Item quomodo cognoscitur res que aliquando fuit presens. Forte dicis quod hoc est per speciem relictam in intellectu ex noticia intuitiva. Et illa species potest dici habitualis noticia. Contra habitus est generativus similium actuum cum actibus ex quibus est genitus. Si ergo ista habitualis noti